Az esten vetített képes élménybeszámoló keretében összegeztük munkánkat, és meséltünk egy-egy fotó kapcsán a feladatok személyes vonatkozásairól, a készületekről, lerántva a leplet a kulisszákról.

A bemutató közben zenével készültünk a hallgatóság számára: Ripka János és Ablonczy Bertalan kíséretével elhangzott Bach E-moll fuvolaszonátájának 1., 3. és 4. tétele, valamint Gabriel Fauré Álom után című darabja. A jó hangulatú prezentációt Balassi Bálint Áldj meg minket, Úr Isten kezdetű versének eléneklése zárta, amelyet Ripka János kísért csellón, s amellyel szerettünk volna minden jelenlévőt az Úr oltalmába ajánlani bécsi utunk végén. A meglepetések sora azonban nem ért véget, hiszen Pap Péter és felesége csodálatos gyimesi dallamokkal ajándékoztak meg bennünket.

A köszönetnyilvánítások után agapéval, tánccal és énekléssel folytatódott az este a Pázmáneum ebédlőjében, amely ilyen formában nem jöhetett volna létre anélkül a sok szerető és kedves, gondoskodó hozzájárulás nélkül, amelyet a Pázmáneumba járó hívektől kaptunk.

Köszönjük a támogatást és a közös munkát Wurst Erzsébetnek, Deák Ernőnek és Sonjának, Hollós Józsefnek, Sass Juditnak, Tánczos Zoltánnak és a Központi Szövetség vezetőségi tagjainak, a Bécsi Magyar Iskola pedagógusainak, Varga János rektornak, Takács Jánosnak, Kántás Jánosnak, Schenk Angyalkának, Parrainer Mártának, Antalóczy Izabellának, Tőkés Enikőnek, valamint minden barátunknak, a Pázmáneum hívő közösségének, akikkel megismerkedhettünk, és akiket szívünkbe zártunk!

Cseh Csaba és Várkonyi Borbála (Fotó: Varga János)

GULÁG-emlékkiállítás Grácban

Magyarok a Szovjetunió táboraiban 1944-1956

Március 3-án, szombaton több gráci magyar egyesület, a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt., a Magyarság Háza, valamint az Ausztriai Magyar Egyesületek és Szervezetek Központi Szövetsége összefogásának eredményeként a Grazi Magyar Katolikus Közösségnek otthont adó plébánián nyitották meg a 2015-ben, a Szovjetunióba hurcolt politikai foglyok és kényszermunkások emlékévében létrejött kiállítást.

A kiállításmegnyitó kezdetén Molnár Ottó, a Grazi Magyar Katolikus Közösség vezetője üdvözölte a megjelenteket, majd átadta a szót Kovács Dénesnek, a Magyar Egyetemisták és Öregdiákok Klubja elnökének, aki felvezető szavaiban köszönetét fejezte ki mindazoknak, akik a kiállítás létrejöttében segítettek. Külön köszönetét fejezte ki Wurst Erzsébetnek, az Ausztriai Magyarok Gazdasági Érdekközössége elnökének, akinek indítványozására kerülhetett a kiállítás Felsőpulyáról Grácba.

Kovács Dénes után Molnár András, a Grazi Magyar Egyesület elnöke üdvözölte az érdeklődőket, és köszöntötte a Magyarországról érkező Csibi Krisztinát, a Magyarság Háza igazgatóját, valamint Szakály Sándort, a Veritas Történetkutató Intézet főigazgatóját.

Csibi Krisztina a Magyarság Háza, illetve a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkársága nevében köszöntötte az egybegyűlteket, majd megnyitó beszédében hangsúlyozta: a Magyarság Háza Potápi Árpád János nemzetpolitikáért felelős államtitkár kérésére csatlakozott a Szovjetunióba hurcolt politikai foglyok emlékévéhez 2015-ben, amely ugyan 2017. február 25-én, a kommunizmus áldozatainak emléknapján véget ért, de az alkalomból létrehozott kiállítás "tovább él és járja" a diaszpóra és a szórvány közösségeket. Ebben nagy szerepe van azoknak, fejtette ki a Magyarság

Háza igazgatója, akik a diaszpórában élő magyar közösségeket támogatják, munkájukkal segítik és éltetik azokat. Csibi Krisztina röviden bemutatta még a Magyarság Háza küldetését, kiemelve azokat a programokat, színházi előadásokat, amelyek a diaszpóra és a szórvány magyarság számára jelentenek kapcsolódási lehetőséget az anyaországhoz.

Szakály Sándor történész a kiállítást bemutatva elmondta: a rollup-okon megtekinthető anyag egy olyan szeletét ismerteti a magyar történelemnek, amely sokáig, négy-öt évtizedig feledésbe merült, hiszen a Gulágon történtekről nem szabadott beszélni. Szakály Sándor felelevenítette azoknak a munkatábort megjárt magyaroknak az emlékét is, akiknek későbbi visszaemlékezéseiből képet kaphatunk a tábori életről, így elhangzott Rózsás János és Keményfi Béla neve. Rózsás János a Gulágot bemutató kötetében, a Gulag lexikonban igyekezett összegyűjteni az internáltak névsorát, amely háromszáz főt tartalmaz. Szakály Sándor ennek kapcsán hangsúlyozta: Rózsás János lehetőségei korlátozottak voltak. Annak ellenére, hogy pontos adatokat a mai napig nem lehet tudni azok számáról, akiket Magyarországról elhurcoltak, mégis a kutatók megközelítőleg 600-800 ezer főre teszik a GUPVI-ra, a hadifogoly- és internálótáborokba, valamint a GULÁG-ra, a Lágerek Főparancsnoksága által felügyelt táborokba került magyarok számát.

A hadifoglyokkal kapcsolatban Szakály Sándor az alábbi kérdést tette fel: Vajon hadifogolynak tekinthetők azok a Magyarországról elhurcolt százezrek, akiket málenkij robotra küldtek el? Azok a civilek, akiket Budapest ostroma után gyűjtöttek egybe, és szállítottak el a Szovjetunió különböző táboraiba?

A történész emlékeztetett: 1945 után a német lakosságot ún. jóvátételi munkára kötelezték, amelynek köszönhetően azonban sokakat nevük alapján ejtettek fogságba. Felhívta a hallgatóság figyelmét a kiállításon látható levelekre, amelyeket papír fecnikre írva, a marhavagonokból szélnek eresztve „küldtek el" a foglyul ejtettek családjaiknak. S ezek a levelek eljutottak a címzetteknek – emelte ki Szakály Sándor. Majd azokról a fiatalon, 14-18 évesen elítélt fiúkról és lányokról szólt, akik a Gulágon töltött, esetenként több, mint 10 év után tértek vissza otthonukba. Említette Keményfi

Bélát, akit szökése után egy őt ért lövést követően, gerinctől lefelé megbénulva vittek el a Gulágra. S azokról is megemlékezett beszédében, akik hazatérve száműzöttek lettek. Köztük szólt Galgóczy Árpád műfordítóról, akit szabadulva a Szovjetunióból, a Szovjetunióba száműztek Magyarországról, s aki az orosz kultúra szerelmese lett. Szakály Sándor elmondta: a kiállításon a legkülönbözőbb emberi sorsok elevenedhetnek meg, láthatunk katonákat és egyházi embereket, köztük Oloffson Placid bencés szerzetest is.

Szakály Sándor a későbbiekben elmondta: a kutatók, akik évtizedek óta foglalkoznak a GULÁG történetével, Bank Barbara, Bognár Zalán, Stark Tamás és Zinner Tibor, a mai napig sem tudják, hogy pontosan hány embert vittek el a Szovjetunióba. Mégis, egy dolgot sikerült elérni – hangsúlyozta az előadó: az elhurcoltak emlékének megőrzését. A Veritas Történetkutató Intézet éppen erre törekszik a most megnyílt kiállítással, és, amint Szakály Sándor rámutatott, nemcsak a magyarság, hanem mások figyelmét is szerették volna felhívni a magyar történelem és Európa e tragikus epizódjára. A kiállítás angol, német, szlovák, ukrán és lengyel nyelvű változata már több európai nagyvárost bejárt, eljutott a Kárpát-medencei magyar közösségekhez, de az Egyesült Államokba is.

Szakály Sándor végezetül elmondta: „Az a nemzet, amely nem fordít figyelmet múltjára, nem gondoskodik halottairól, annak nincs jövője. Ha odafigyel a múltjára, a hibákból tanulva tisztességes jövőt építhet."

A megnyitón közreműködött Ripka János, a Bécsi Zene- és előadóművészeti Egyetem hallgatója, aki Bach D-moll csellószvitjének Courante tételét játszotta.

Fotó: Tánczos Zoltán

Regénybemutató a Pázmáneumban

Zsuffa Tündét, Magyarország Bécsi Nagykövetségének sajtó- és kommunikációs ügyekért felelős munkatársát széles körben ismerik az ausztriai diaszpóra magyarság körében, hiszen nemcsak külképviseleti munkatársként, hanem termékeny íróként is volt lehetőségünk megismerni nyitott és őszinte személyiségét. Eddig megjelent könyveinek kapcsán mindegyikről elmondható idézem a szerzőt:

„Fontosnak tartom, hogy beszéljük ki a múltunkat, ne legyenek tabuk és titkok! Írás közben többször eszembe jutott az utánam jövő generáció. Vallom, hogy joguk van tudni nemzetünk tragédiájáról. Nem kell attól félni, hogy nem értik meg a történelem kisiklásait, vagy megijednek. Tapasztalatból tudom, ha nyíltan és őszintén beszélünk a 20. századról, méltó, igaz, bátor emberré válhat valaki."

Korábban a Collegium Pázmáneum és a Kaláka-Club közös szervezésében már találkozhattak a bécsiek a Pázmáneum dísztermében a *Paprika rummal* és az *Angyal a földi pokolban* című könyvek szerzőjével, Zsuffa Tündével, akivel akkor Nagy-Ricsóy Nóra újságíró beszélgetett szenvedésről, emberi sorsokról, kitartásról és hűségről.

Az *Ingeborg* című könyvbemutatón a házigazda Varga János rektor köszöntötte a szerzőt, valamint a hallgatóságot. Elmondta, hogy a szerző korábbi könyveinek megjelenése előtt volt alkalma elolvasni a kéziratokat, amelyekből kiviláglott Tünde írói vénájának nagyszerűsége, és alapos kutatói munkája, amelyek a regények kortörténeti hűségét támasztják alá. A könyvbemutatón a szerzővel Nagy Alexandra az ORF munkatársa beszélgetett és a szervezők részéről az „Europa"-Club elnöke Smuk András is méltatta a szerzőt. Hogy hogyan is született meg könyv és a 20. század mely éveiben, hol játszódnak, az eseményszálak egy különleges és titkos világba engednek betekintést